

[Kristen Amby.]

nogen Beregning dertil, og det er netop, fordi det er en midlertidig Valglov, det drejer sig om. Jeg har sagt før, at selvfølgelig, i det Øjeblik man kommer ind paa Forhandlinger om en varigere Valglov, maa alle disse Ting nærmere gennemgaaes.

Hvad Ændringsforslag Nr. 8 angaar, er det jo i Virkeligheden ejendommeligt, vi skal komme i den Situation, at vi her fastholder et Princip, som Regeringen havde i sin Valglovsændring, da Forslaget blev fremsat først paa Aaret, medens Regeringspartiet har forladt det sammen med de Radikale og Kommunerne. Det Ændringsforslag, der er stillet til § 23 under Nr. 8, udtrykker nemlig, at vi ganske vist har sagt, at der skulde 3 Folketingsmedlemmer til for at kunne stifte et nyt Parti, der kunde faa Andel i Tillægsmandaterne; Regeringsforslaget foreslog 4, men vi mente, at naar man var mere end 2, altsaa 3, kunde der allerede være Tale om et Mindretal og et Flertal inden for et Parti, og saa var der en vis Rimelighed i at blive staaende ved dette Tal. Vi kunde ogsaa sige, at de 3 svarer nogenlunde til 1 paa hvert Hovedomraade; vi syntes i hvert Fald, at Tallet var rimeligt. Ganske vist havde vi ikke et Ændringsforslag som det, Regeringen oprindeligt havde, at der skulde 60 000 Vælgeres Underskrifter til for at danne et nyt Parti. Det var alt for urimeligt; saa blev der aldrig dannet noget nyt Parti. Vi mente, at der blot skulde saa mange Vælgere til, som svarede til 1/149 af Stemmerne ved det sidst afholdte Folketingsvalg, for at de kunde anmelde sig som Parti, men saa havde de ogsaa Lov til at stille op ved Valget.

Men ved en anden Ændring, som staar under Nr. 18 — det er Stk. 3, Punkt c —, har vi tydeligt udtalt, at selv om man kan anmelde sig som Parti, altsaa med ca. 14 000 Stemmer — det svarer jo til de 10 000 i 1920 —, faar man ikke Andel i Tillægsmandaterne, medmindre man har saa mange Stemmer, som svarer til 3, altsaa det samme Tal som for Rigsdagsmændene. Det er ogsaa Udtryk for den Tanke, at det skal svare nogenlunde til eet Mandat pr. Hovedomraade. Jeg vil gerne med det samme sige; at det ikke betyder, at det umuliggøres eller vanskeliggøres for Folk uden for Partierne eller partiløse at blive valgt. De vil kunne blive valgt af deres Egn, af dem, der kender dem og bryder sig om dem og ønsker dem som Repræsentanter, naar de blot faar $\frac{1}{149}$ af de afgivne Stemmer og Stemmegennemsnittet ogsaa i det Omraade, hvor de stiller sig; det er i hvert Fald ikke urimeligt

at kræve dette. Regeringsforslaget har jo ændret sine 60 000 til 10 000 og i øvrigt ladet den Tilstand vedvare, som vi har nu, nemlig at en Rigsdagsmand altid kan anmelde sig som Parti. Man tror undertiden, det betyder, at en Rigsdagsmand ikke kan gaa ud og søge Valg, hvis han ikke anmelder sig som Parti. Det kan han godt, hvis der er tilstrækkelig mange til at vælge ham; det kan han altid gøre, men naar han har den særlige Ret til at anmelde sig som Parti, vil det jo i Virkeligheden sige, at han har Ret til at trække til sig Stemmer, som er afgivet paa andre. Det er maaske at overvurdere sig selv i nogen Grad at starte som Parti, naar man dog bare er een Mand; saa repræsenterer man vel egentlig kun sig selv i det givne Øjeblik; om man saa kan blive til flere engang, er jo en helt anden Side af Sagen.

Naar man har fastslaaet, hvorledes Mandaterne skal fordeles mellem Partierne efter Valget — og de skal saa altsaa fordeles forholdsmæssigt —, og dernæst, hvorledes de skal fordeles paa Hovedomraaderne, hvorledes Fordelingen af de 149 Mandater paa Hovedomraaderne i det hele taget skal foregaa, saa gælder det om at faa de Mandater, der tilfalder Hovedomraaderne og Amterne inden for Hovedomraaderne, fordelt paa Partierne, og det er det, som Ændringsforslaget under Nr. 18 i Teksten forklarer, og som Bilaget i Betænkningen søger at tydeliggøre. Jeg mener ikke, det er nødvendigt at komme nærmere ind paa det, men skal blot herom til Slut sige, at det betyder, at ved det endelige Resultat heraf vil som efter Regeringsforslaget Socialdemokraterne faa 61 Mandater, Det radikale Venstre 10, de Konservative 19, Venstre 42, Retsforbundet 7 og Kommunerne 10.

De vilde fordele sig saaledes, at i Hovedstaden vilde Socialdemokraterne faa 13 — altsaa efter vort Ændringsforslag —, de Radikale 1, de Konservative 4, Venstre 2, Retsforbundet 1 og Kommunerne 4 Mandater. Inden for Øernes Omraade vilde de 51 Mandater fordele sig med 21 til Socialdemokraterne, 5 til de Radikale, 7 til de Konservative, 13 til Venstre, 2 til Retsforbundet og 3 til Kommunerne. Det er altsaa alle Mandaterne, der er ingen Forskel paa, om det er Kredsmandater eller Tillægsmandater. Og for Jyllands Vedkommende vilde de 73 Mandater fordele sig med 27 til Socialdemokraterne, 4 til de Radikale, 8 til de Konservative, 27 til Venstre, 4 til Retsforbundet og 3 til Kommunerne.

Vi vil altsaa hævde, at selv om vort Forslag langt fra yder, hvad et gennemarbejdet Materiale vilde kunne give — heller